

Hvorfor spør vi ikke ?

Tannhelsetjenestens rolle ved omsorgssvikt og overgrep mot barn

Advokat Rikke Lassen
lassen@reiss-andersen.no

Presisering av problemstillingen

- Når vi har grunn til å tro at vi ser indikasjon på omsorgssvikt eller overgrep
- Fokus ; når hensynet til et barn skal gå foran hensynet til taushetsplikt og pasienters personvern

Advokat Rikke Lassen
lassen@reiss-andersen.no

Hva snakker vi om...?

- Jente 12 år alene med far. Først etter pålegg fra barnevernet forteller fastlegen om kronisk og uførhetsskapende alkoholmisbruk hos far gjennom mange år, total benektning, avvising av behandling. Jenta lever med dette 365 dager i året. Synes du det er noen grenser for hvordan barn skal ha det ? Hvem blir denne jenta ?

Advokat Rikke Lassen
lassen@reiss-andersen.no

- Gutt 4 år alene med mor. Først etter pålegg beskriver DPS aggressive og paranoide forestillinger med psykotiske gjennombrudd, fiendtlighet og isolasjon, mistanke om rus, enkelte psykotiske forestillinger om overnaturlig tankefellesskap med barnet. Hvem blir denne gutten ?

Advokat Rikke Lassen
lassen@reiss-andersen.no

- Hvorfor har jeg ikke noe tannlege-eksempel, er det et godt eller dårlig tegn...?
- Jeg har ALDRI sett en bekymringsmelding fra en tannlege i noen barnevernssak, hvorfor ikke ?

Advokat Rikke Lassen
lassen@reiss-andersen.no

Helsepersonells taushetsplikt

- Følger av Helsepersonelloven
- Hovedregel i hpl. § 21 ; "Hp skal hindre at andre får adgang eller kjennskap til opplysninger om folks legems- eller sykdomsforhold, eller andre personlige forhold som de får vite om i egenskap av å være hp."
- Dette kan alle.

Advokat Rikke Lassen
lassen@reiss-andersen.no

Hovedhensyn bak taushetsplikten

- Hensynet til personlig integritet
- Hensynet til tillitsforhold

Advokat Rikke Lassen
lassen@reiss-andersen.no

Mothensynene...

- *"hindrer samarbeid..."* Visvas, vi har alle unntakene vi trenger, hvis vi tør å se det vi ser, og å sette ord på det
- Beskyttelse av barn viktig mothensyn
- Stortinget har valgt balansepunktet, - er du anarkist ?

Advokat Rikke Lassen
lassen@reiss-andersen.no

Overtredelse er straffbart

- Men det foreligger ikke overtredelse når det er gjort unntak fra taushetsplikten
- Det er også straffbart å overtre andre bestemmelser i loven ; Hpl. § 67 : "Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer eller medvirker til overtredelse av bestemmelser i loven eller i medhold av den, straffes med bøter eller fengsel i inntil 3 måneder."

Advokat Rikke Lassen
lassen@reiss-andersen.no

Unntak fra taushetsplikten

- En rekke "standard" unntak fra taushetsplikten i Hpl. § 22 flg., hvor samtykke er det viktigste, faller utenfor vår ramme å gå inn i disse her.

Advokat Rikke Lassen
lassen@reiss-andersen.no

Opplysningsplikt

- Flere bestemmelser om opplysningsplikt i Hpl. § 30 flg. til Helsetilsynet og lignende, de fleste faller utenfor her

Advokat Rikke Lassen
lassen@reiss-andersen.no

- Hpl. § 32, til **sosialtjenesten** "når det er grunn til å tro at en gravid kvinne misbruker rusmidler på en slik måte at det er overveiende sannsynlig at barnet vil bli født med skade, jfr. Lov om sosiale tjenester § 6-2 a. Faller utenfor vårt kjernetema antar jeg, men vær oppmerksom på dette !

Advokat Rikke Lassen
lassen@reiss-andersen.no

- Opplysningsplikten til **barnevernet** er regulert i Hpl. § 33.
- I bestemmelsens første ledd deler Stortinget ut briller til dere som ser barn : "Den som yter helsehjelp skal i sitt arbeid være oppmerksom på forhold som kan føre til tiltak fra barneverntjenestens side."

Advokat Rikke Lassen
lassen@reiss-andersen.no

- Hpl. § 33, annet ledd : "Uten hinder av taushetsplikt etter § 21 skal helsepersonell av eget tiltak gi opplysninger til barneverntjenesten når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet, eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt, jfr. Lov om barneverntjenester § 4-10, § 4-11 og § 4-12. Det samme gjelder når et barn har vist vedvarende og alvorlige atferdsvanser, jfr. nevnte lov § 4-24..."

Advokat Rikke Lassen
lassen@reiss-andersen.no

- Hpl. § 33, tredje ledd : "Også etter pålegg fra de organer som er ansvarlige for gjennomføringen av lov om barneverntjenester skal helsepersonell gi slike opplysninger."

Advokat Rikke Lassen
lassen@reiss-andersen.no

- Hpl. § 33, fjerde ledd : "I helseinstitusjoner skal det utpekes en person som skal ha ansvaret for utleveringen av slike opplysninger."

Advokat Rikke Lassen
lassen@reiss-andersen.no

- Vi brenner det litt ned :

Advokat Rikke Lassen
lassen@reiss-andersen.no

- *Grunn til å tro* at det foreligger omsorgssvikt, enhver form for omsorgssvikt eller overgrep omfattes
- ikke visshet, men mer enn en vag mistanke... ikke egen etterforskning
- Indikasjonen kan finnes i møte med barnet selv eller den voksne omsorgspersonen
- Plikten påhviler den enkelte

Advokat Rikke Lassen
lassen@reiss-andersen.no

- Det kan vise seg at du (heldigvis) tok feil, du har ikke gjort noe galt da
- Hvem skal undersøke
- Hva gjør barneverntjenesten
- Aktiv meldeplikt og passiv opplysningsplikt

Advokat Rikke Lassen
lassen@reiss-andersen.no

- Meldinger og opplysninger bør gis skriftlig av hensyn til notoritet, muntlig når akutt
- Anonymitet...?
- Klage over pålegg om informasjon, fvl. § 14
- Skriftlige uttalelser og vitneforklaringer

Advokat Rikke Lassen
lassen@reiss-andersen.no

Hjertesukk....

- Tror dere noen andre gjør det dere ikke tør ?
- Vet dere hva barnevernet gjør, og hvordan ?
- Er dere lojale mot Stortingets instruks til dere om å se barn som trenger det ?

Advokat Rikke Lassen
lassen@reiss-andersen.no